

COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ

din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

HOTĂRÂRE A nr. 3-49/2025 cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința procurorului în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac -Bordian

mun. Chișinău

13 iunie 2025

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în componența:

Președinte – Alexandru Lozan;

Membri – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șuşu, Vitalie Sîli, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată la sesizarea Adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise de către procurorul în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, audiind raportul prezentat de către membrul Colegiului de disciplină și etică, Eugenia Zubco-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea sesizării:

La data de 13.03.2025, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai, cu privire la acțiunile/inacțiunile procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac- Bordian, la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată, ce pot constitui abateri disciplinare.

În continuare, la data de 20.03.2025 sesizarea a fost înregistrată în Secția juridică și management a documentelor a Inspecției procurorilor cu **nr.53s/25**, iar prin dispoziția inspectorului-șef a fost repartizată pentru verificare inspectorului Constantin Miron.

Ulterior, în cadrul controlului efectuat pe marginea sesizării nr.53s/25, de către inspector, s-au stabilit circumstanțe care nu sunt obiect al examinării sesizării menționate, însă din materialele acumulate ar reieși comiterea de acțiuni/inacțiuni similare din partea procurorului Natalia Ciumac-Bordian, în activitatea de reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, altele decât cele în curs de verificare, motiv pentru care a fost întocmit procesul verbal de sesizare din oficiu care a fost înregistrat la 26.03.2025, în Secția juridică și management a documentelor a Inspecției procurorilor cu nr.53sc/25.

Din conținutul sesizărilor se constată că acestea sunt asemănătoare ca și conținut, se referă la același procuror și pretinsele abaterile disciplinare, adică acțiuni/inacțiuni, sunt în legătură cu activitatea de reprezentare a învinuirii pe cauze penale, fapt pentru care sesizarea adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai

înregistrată în Secția juridică și management a documentelor a Inspecției procurorilor cu nr. 53s/25 din 20.03.2025 și procesul verbal de sesizare din oficiu cu nr.53sc/25, au fost conexe la data de 26.03.2025 într-o procedură unică cu nr. 53s/25.

Cu referire la condițiile de formă și conținut a sesizării:

Sesizarea adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai, este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată de autor. Din perspectiva art.40 din Legea nr.3/2016, având în vedere că se supun verificării fapte ce rezultă din activitatea de aplicare a normelor de drept material (substanțial), se constată că fapta ce urmează a fi verificată se încadrează în termenele de prescripție ale răspunderii disciplinare a procurorilor. Pe cale de consecință, sesizarea corespunde cerințelor de formă și conținut instituite prin Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-232/2024 din 07.08.2024.

Cu privire la termenul de verificare a sesizării de către Inspecție, acesta a fost: 20.03.2025 – 07.04.2025.

Cu referire la fondul cauzei disciplinare:

Descrierea faptelor ce pot constitui abatere disciplinară, din cuprinsul sesizării poate fi rezumată după cum urmează:

În fapt, adjunctul Procurorului General, a solicitat luarea măsurilor legale pentru sancționarea disciplinară a procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcționale la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată, pe cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) din Codul penal, invocând următoarele argumente:

Prin sentința Judecătoreiei Edineț, sediul Dondușeni din 18.12.2024, XXXXXX XXXXXX a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal la pedeapsa sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore, cu aplicarea art.79 Cod penal, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod procedură penală.

Studiul sentinței în raport cu circumstanțele cazului a scos în evidență faptul că sentința este ilegală și nemotivată sub aspectul individualizării pedepsei, implicit sub aspectul aplicării prevederilor art.79 Cod penal și neaplicării pedepsei complementare obligatorii – *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*.

Astfel, deși instanța de fond, la emiterea sentinței a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpatului, aceasta incorect a dat apreciere și a aplicat prevederile art.79 Cod penal. Liberarea neîntemeiată a persoanei de aplicarea pedepsei complementare obligatorii, diminuează gravitatea faptei penale, luând în considerație că aceasta se aplică în toate cauzele penale similare, încurajând comiterea pe viitor a unei astfel de fapte.

A mai reținut instanța de judecată printre raționamentele aplicării prevederilor art.79 Cod penal o serie de circumstanțe calificate ca fiind excepționale printre care: inculpatul pentru prima dată a săvârșit o infracțiune, fără antecedente penale, inculpatul a recunoscut vina pe deplin, s-a căit sincer de cele comise.

Menționează autorul sesizării că recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică (*pct. 35, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013, „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”*).

Conform pct.35 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013, în situația în care instanța stabilește și circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 Cod penal, aplicarea efectelor circumstanțelor atenuante se face conform art.78 Cod penal, prin raportarea la limitele pedepsei reduse ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală.

S-a mai indicat că, împrejurările reținute de către instanță ca fiind excepționale, trebuiau tratate ca o stare firească a lucrurilor, or, căința sinceră și lipsa antecedentelor penale pare să prezinte o normalitate în societatea modernă, o atitudine firească a celui vinovat față de fapta comisă.

Se constată că, instanța a analizat defectuos împrejurările și nu le-a raportat la categoria infracțiunii săvârșită de XXXXXX XXXXXX, importanța valorilor sociale ocrotite prin lege - ce au fost lezate de inculpat prin comiterea infracțiunii, necesitatea și caracterul pedepsei complementare.

Conducerea mijloacelor de transport de către persoanele aflate în stare de ebrietate reprezintă un grad înalt de pericol, iar responsabilizarea conducătorilor auto poate fi atinsă doar prin aplicarea corectă și echitabilă a sancțiunilor penale în privința celor care încalcă intenționat legea penală.

Obligativitatea pedepsei complementare sub forma anulării dreptului de a conduce mijloace de transport în cazul comiterii infracțiunii prevăzute de art.264¹ din Codul penal reiese și din Decizia Curții Constituționale nr.94 din 04 august 2020 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 35g/2020 și nr. 113g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal: „...articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal prevede pedeapsa principală și pedeapsa complementară obligatorie. În acest caz, legislatorul, având în vedere gradul de pericol social al infracțiunilor legate de conducerea mijloacelor de transport de către persoane aflate în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a optat pentru o pedeapsă mai aspră constituită din pedeapsa principală și pedeapsa complementară obligatorie.”

La reținerea de către instanța de judecată a cumulului de circumstanțe stabilite în cadrul examinării cauzei penale ca fiind circumstanțe excepționale, instanța de judecată a admis încălcări a legislației în vigoare inclusiv a adoptat o hotărâre contrară jurisprudenței uniforme și care nu rezonează nici cu recomandările expuse în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, pct.1 1, potrivit căroră: „În spiritul acestei norme penale (art.79 Cod penal - n.a.), se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului, împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.”.

Prin exonerarea inculpatului XXXXXX XXXXXX de aplicarea pedepsei complementare obligatorii - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport,

instanța a admis o practică nocivă de încurajare a conducătorilor auto la conducerea în stare de ebrietate și a pus în pericol viața și integritatea fizică a altor persoane.

Studiul discursului acuzatorului de stat Natalia Ciumac-Bordian a scos în evidență faptul că acuzatorul de stat, a solicitat instanței: *„Recunoașterea inculpatuluiXXXXXX XXXXXX culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(l) Cod penal și în baza acestei Legi, a-i stabili o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. ”.*

Contrar opiniei exprimate în discurs, de către acuzatorul de stat Natalia Ciumac-Bordian, sentința a fost considerată legală și nu a fost contestată.

Într-o altă ordine de idei, *sentința privindu-l pe XXXXXX XXXXXX nu a fost inclusă în raportul privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată, care se prezintă în Secția judiciar-penală săptămânal, conform Ordinului PG nr.2/21 din 02.01.2018.*

De menționat că, procurorul Natalia Ciumac-Bordian, care a reprezentat acuzarea în cauza privindu-l pe XXXXXX XXXXXX este responsabilă de completarea săptămânală a tabelului privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată.

Astfel, autorul sesizării a stabilit că, procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, nu a indicat în tabelul de evidență a cauzelor penale finalizate cu sentințe, cu participarea acesteia în calitate de acuzator de stat, cauza penală privindu-l pe XXXXXX XXXXXX, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(l) Cod penal, în care au fost aplicate nemotivat prevederile art.79 Cod penal, nefiind aplicată pedeapsa complementară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Sentința este contrară legii și urma să fie contestată. Mai mult, responsabilitatea pentru completarea tabelului îi revenea și în virtutea atribuțiilor funcționale. Concomitent, acest fapt a condus și la denaturarea datelor statistice pe care le acumulează Procuratura și care sunt reflectate în rapoartele anuale de activitate.

Cele menționate supra, denotă faptul procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian nu și-a îndeplinit obligațiile de serviciu în conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului și cu legislația Republicii Moldova, a încălcat prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii, iar acțiunile acesteia pot constitui abateri disciplinare statuate în art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și anume: *„îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3). ”.*

Ținând cont că, prin prezenta sesizare este imputată procurorului Natalia Ciumac-Bordian o abatere disciplinară realizată în cadrul activității procesuale și anume susținerea acuzării de stat, termenul de atragere la răspundere în cazul respectiv este cel prevăzut la art.40 alin.(2) din Legea nr.3/2016 - 5 ani.

Abaterea disciplinară pretins a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării:

Autorul sesizării a concluzionat, că prin acțiunile sale procurorul în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, a comis abaterea disciplinară

prevăzută la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratura, și anume: „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3)”.

Cu referire la explicațiile procurorului:

Conform dispoziției din 14.10.2024 emisă de Procurorul-șef al procuraturii raionului Dondușeni, Anatolie Banaru, procurorului Natalia Ciumac-Bordian i-a fost dispusă participarea privind reprezentarea învinuirii în numele statului în cauza penală pe învinuirea lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal. La 18.12.2024, cauza penală de învinuirea lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal a fost examinată în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea înaintată de către inculpat și acceptată de către instanță. Susținând acuzarea de stat, procurorul a solicitat instanței ca inculpatul XXXXXX XXXXXX să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și, cu aplicarea prevederilor art. 10 din Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie aplicată o pedeapsă de 150 ore muncă neremunerată cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin sentința Judecătoreiei Edineț, sediul Dondușeni, din 18.12.2024, XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 150 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, instanța a stabilit un cumul de circumstanțe atenuante, și anume că [...].

Astfel, conform explicațiilor scrise prezentate, după pronunțarea sentinței, procurorul a indicat că s-a deplasat la sediul procuraturii, unde a raportat sentința către șeful adjunct, care la acel moment exercita interimatul funcției de procuror-șef, Nicolae Solomei. Acesta i-a indicat să decidă asupra legalității sentinței conform prevederilor legislației în vigoare. Respectiv, dosarul de control pe această cauză s-a aflat pe masa de lucru a procurorului, urmând ca acesta să decidă asupra legalității și eventualei contestări.

Ulterior, la data de 20.12.2024, având în vedere că, potrivit Ordinului Procurorului General nr. 2/1 din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, procurorul era responsabil de completarea tabelului privind activitatea Procuraturii raionului Dondușeni (anexa nr. 2), trebuia să completeze și să transmită tabelul cu sentințele pentru săptămâna curentă secției judiciare penale a Procuraturii Generale — lucru pe care l-a făcut conform atribuțiilor, însă a omis să introducă sentința pe cauza XXXXXX XXXXXX, din greșală, și anume din cauza volumului mare de lucru (note, indicații) de la sfârșit de an.

Ulterior, după ce a studiat sentința emisă în privința lui XXXXXX XXXXXX, procurorul a decis asupra legalității acesteia, și anume că nu era cazul să o conteste, deoarece, având ca temei și alte precedente, a constatat că infracțiunea săvârșită era de această categorie și fusese comisă pentru prima dată.

În continuare, la completarea tabelului total (lunar, anual) de sentințe, procurorul a sesizat faptul că omisese includerea acestei sentințe în tabelul săptămânal și, ulterior, a inclus-o în tabelul total de sentințe.

Referitor la cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX, procurorul Natalia Ciumac-Bordian a indicat că urmărirea penală a fost începută la 08 februarie 2024, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Dondușeni, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale s-a stabilit că, [...].

În procesul verificării actelor, a apărut suspiciunea că conducătorul mijlocului de transport, cet. XXXXXX XXXXXX, se afla în stare de ebrietate alcoolică, astfel încât i s-a propus să fie testat alcoolscoptic, propunere cu care acesta a fost de acord.

Fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul DRAGER Alcotest 6820, s-a stabilit că concentrația de alcool în aerul expirat de XXXXXX XXXXXX era de x,xx mg/l — indici care, conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal și Hotărârii Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, se califică drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Cu rezultatele testării alcoolscopice, XXXXXX XXXXXX a fost de acord, însă a refuzat categoric prelevarea probelor biologice de sânge, iar în acest mod cet. XXXXXX XXXXXX a încălcat prevederile pct. 14 lit. a) ale Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, cetățeanul XXXXXX XXXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal, adică „conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”.

La data de 16.02.2024, în conformitate cu prevederile art. 281 și 282 Cod de procedură penală, XXXXXX XXXXXX a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal.

La data de 29.02.2024, cauza penală a fost expediată spre examinare Judecătoreiei Edineț, sediul Dondușeni, cu rechizitoriu înaintat de procurorul din cadrul Procuraturii raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian. Anterior, învinuitul XXXXXX XXXXXX nu a fost condamnat.

Ca circumstanțe atenuante ale vinovăției învinuitului XXXXXX XXXXXX, conform prevederilor art. 76 din Codul penal, au fost stabilite recunoașterea vinovăției și căința sinceră.

Circumstanțe agravante ale gradului de vinovăție, conform prevederilor art. 77 din Codul penal, nu au fost stabilite. Conform materialelor cauzei penale, învinuitul XXXXXX XXXXXX nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

De către administrația publică locală, acesta era caracterizat pozitiv.

În ședința de judecată, inculpatul XXXXXX XXXXXX a depus cererea privind judecarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală — cerere depusă personal, prin înscris autentic, care ulterior a fost admisă de instanța de judecată prin încheiere.

La data de 05.06.2024, în ședința de judecată, acuzarea a solicitat ca XXXXXX XXXXXX să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și, în baza acestei legi, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să i se stabilească pedeapsa sub formă de 150 (una sută cincizeci) ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Avocatul a fost de acord cu pedeapsa principală solicitată de acuzare, însă a cerut aplicarea art. 79 Cod penal și neaplicarea pedepsei complementare în privința lui XXXXXX XXXXXX, invocând existența unor circumstanțe speciale.

Astfel, s-a menționat că XXXXXX XXXXXX s-a aflat într-o stare emoțională deosebită, deoarece [...].

Totodată, a subliniat că este pentru prima dată în conflict cu legea penală, iar concentrația de vapori de alcool în aerul expirat, de x,xx mg/l, este una nesemnificativă, care îi permitea să-și dea seama de acțiunile sale și să-și controleze emoțiile.

La data de 10.06.2024, prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, inculpatul XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut culpabil în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal și prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și, prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța, la aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată, a motivat că „potrivit art. 78 alin. (2) Cod penal, a constatat că, în prezența unor circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată.

Cu referire la prevederile legale stipulate supra, instanța ia în considerație personalitatea inculpatului, vârsta acestuia, rolul în săvârșirea infracțiunii, comportamentul în timpul și după consumarea infracțiunii, faptul că a comis pentru prima dată o infracțiune din categoria celor ușoare, contribuția activă la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea integrală a vinovăției în cadrul examinării cauzei în fond.

Se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere un copil minor bolnav, în privința sa nu au parvenit plângeri sau sesizări și are nevoie de permisul de conducere pentru a se deplasa în caz de agravare a stării de sănătate a copilului.

Odată cu lipsirea de dreptul de a conduce automobilul, i-ar fi îngreunat dreptul de a se deplasa și, totodată, este unica sursă de întreținere pentru întreaga familie... și că inculpatul are valorile morale necesare pentru a înțelege seriozitatea faptelor comise și de a trage concluziile necesare, din care considerente instanța consideră că scopul pedepsei penale poate fi atins și fără aplicarea față de XXXXXX XXXXXX a pedepsei complementare obligatorii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal”.

Astfel, reieșind din cele invocate de către instanță privind aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, acuzatorul de stat a considerat sentința legală, în baza motivelor invocate.

După pronunțarea sentinței, procurorul s-a deplasat la sediul procuraturii, unde a raportat sentința șefului adjunct, care la acel moment exercita interimatul funcției de procuror-șef, Nicolae Solomei.

Acesta i-a indicat să decidă asupra legalității sentinței conform prevederilor legislației în vigoare. Respectiv, dosarul de control pe această cauză s-a aflat pe masa de lucru a procurorului, urmând ca acesta să decidă asupra legalității și eventualei contestări.

Ulterior, la data de 14.06.2024, având în vedere că, potrivit Ordinului Procurorului General nr. 2/1 din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, procurorul era responsabil de completarea tabelului privind activitatea Procuraturii raionului Dondușeni — anexa nr. 2 — a inclus sentința în privința lui XXXXXX XXXXXX în tabel, conform prevederilor ordinului menționat.

Ulterior, după ce a studiat sentința emisă în privința lui XXXXXX XXXXXX, procurorul a decis asupra legalității acesteia, și anume că nu era cazul să fie contestată, deoarece, având ca temei și alte precedente, a constatat că inculpatul a săvârșit infracțiunea din această categorie pentru prima dată, având o concentrație de vapori de alcool în aerul expirat de x,xx mg/l — considerată nesemnificativă.

Totodată, s-a luat în considerare și necesitatea de a se deplasa cu automobilul, întrucât în acea noapte a decedat bunica soției sale.

Pe cazul respectiv, procurorul a întocmit o notă informativă cu referire la circumstanțele constatate și poziția privind contestarea sentinței, pe care a expediat-o procurorului zonal.

În procesul verificării faptelor privind pretinsa abatere disciplinară, procurorul Natalia Ciumac-Bordian nu a solicitat administrarea anumitor probe.

Cu referire la verificările inspecției procurorilor:

În contextul verificărilor efectuate de către Inspecției în raport cu sesizarea adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai, înregistrată cu nr.53s/25, privind fapte ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, s-au stabilit circumstanțe ce nu sunt obiect al sesizării menționate, însă din materialele acumulate ar reieși comiterea de acțiuni/inacțiuni din partea procurorului Natalia Ciumac-Bordian, în activitatea de reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, care pot constitui abateri disciplinare, inspectorul Constantin Miron, inspector în cadrul Inspecției procurorilor, s-a autosesizat prin procesului –verbal de sesizare din Oficiu nr.53sc/25 din 26.03.2025.

În cadrul analizei sentinței pronunțate de judecătoria Edineț sediul Dondușeni din 10.06.2024, pe cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX în baza art.264¹Cod penal (*conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate*), în care a participat în calitate de acuzator de stat procurorul Natalia Ciumac-Bordian, s-a stabilit rolul pasiv al acuzatorului, care nu a contestat sentința, potrivit căreia s-a aplicat neîntemeiat art.79 Cod penal, nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Sentința, la fel, este contrară legii și urma să fie contestată.

➤ Cu referire la calitatea sentinței și neexercitarea obligației de a interveni cu apel/recurs:

Împotriva hotărârilor judecătorești ilegale, acuzatorii de stat au obligația de a declanșa, în condițiile legii, exercitarea căilor ordinare de atac, potrivit prevederilor art.53 alin.(1) pct.9) din Codul de procedură penală .

Articolul 437 alin.(1) din Codul de procedură penală prevede că pot fi atacate cu recurs:

1) sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate; 1²) sentințele pronunțate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și în procedura acordului de cooperare; 1⁴) *sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală;*

Potrivit prevederilor art.364¹ alin.(10) Cod de procedură penală-*Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.*

Pct.36 din Hotărârea Plenului CSJ nr.5 din 19.06.2006 „cu privire la sentința judecătorească” stipulează că „Potrivit art.395 Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie indicate: felul și mărimea nu numai ale pedepsei principale, dar și ale pedepsei complementare aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată, pedeapsa principală și suplimentară, pe care urmează să le execute condamnatul, ...”

La stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, instanța stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte cu trimitere la această normă, apoi stabilește pedeapsa definitivă prin cumulul total ori parțial al acestora”.

Astfel, cu toate că în discursul său, acuzatorul de stat a solicitat și pedeapsa complementară obligatorie-cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, totuși, contrar prevederilor art.53 alin.(1) pct.1), 8) ,9) și 437 alin.(1) CPP, a dispozițiilor pct.36 din Hotărârea Plenului CSJ nr.5 din 19.06.2006 „cu privire la sentința judecătorească”, nu a contestat sentințele judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 10.06.2024 și din 18.12.2024, nu a raportat aceste sentințe procurorului ierarhic superior, care vădit sunt neîntemeiate și incomplete în partea stabilirii pedepsei penale inculpaților XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Potrivit notei informative a procurorului ierarhic Nicolae Solomei, a comunicat că în perioada când au fost pronunțate sentințele de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, îndeplinea funcția de procuror-șef interimar al Procuraturii raionului Dondușeni, nu-și aduce aminte ca procurorul de caz să-i fi raportat aceste sentințe, totodată menționând că, chiar și în cazul în care le-ar fi raportat, procurorul urma să acționeze conform ct.21 din Ordinul PG nr.2/21 din 02.01.2018. din ce cauză dna Natalia Ciurmac-Bordian nu a contestat sentințele date, nu cunoaște, mai ales că nici nu au fost semnate de către el, materialele de pregătire a acuzatorului de stat.

Cu referire la încălcarea Ordinului PG nr.2/21 din 02.01.2018.

De către procurorul în Procuratura raionului Drochia, oficiul Dondușeni, Natalia Ciurmac-Bordian, contrar pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018, după pronunțarea sentinței judecătoriei Edineț, sdiul Donușeni din 18.12.2024, de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX, nu a indicat în tabelul de evidență a cauzelor penale finalizate cu sentințe, cu participarea acestuia în calitate de acuzator de stat, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(1) Cod penal, în care au fost aplicate nemotivat prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie sub formă de anularea dreptului de a conduce

mijloace de transport. Neraportarea acestei sentințe a condus la încălcarea normelor actelor instituționale, denaturarea datelor pe care le acumulează Procuratura referitor la statistica comiterii infracțiunilor ce țin de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate avansată, care sunt reflectate în rapoartele anuale de activitate, totodată nefiind atins scopul pedepsei penale.

Astfel, cele menționate supra, denotă o atitudine neglijentă și lipsă de profesionalism din partea procurorului, în Procuratura Drochia oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin ce a încălcat normele imperative ale Codului de procedură penală și a actelor instituționale.

În susținerea acuzației disciplinare, Inspecția a invocat următoarele probe:

- Explicațiile procurorului Natalia Ciumac-Bordian din 28.03.2025
- Explicațiile procurorului Natalia Ciumac-Bordian din 31.03.2025
- Copia sentinței judecătoreiei Edineț, sediul Dondușeni din 18.12.2024
- Raportul adjunctului Procurorului General Sergiu Brigai
- Copia discursului procurorului în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(l) din Codul penal
- Copia ordonanței de pornire a urmăririi penale din 23.07.2024
- Copia ordonanței de punere sub învinuire din 24.07.2024
- Copia dispoziției din 14.11.2024
- Copia act materiale de pregătire a acuzatorului de stat în vederea reprezentării învinuirii în instanța de judecată cauza penală nr.1-94/2024
- Copia ordonanței de pornire a urmăririi penale din 08.02.2024
- Copia rechizitoriului în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(l) din Codul penal
- Copia discursului procurorului în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(l) din Codul penal
- Copia sentinței judecătoreiei Edineț, sediul Dondușeni din 10.06.2024
- Copia act materiale de pregătire a acuzatorului de stat în vederea reprezentării învinuirii în instanța de judecată cauza penală nr.1-291/2024
- Copie notă informativă pe cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(l) din Codul penal
- Copia procesului verbal al ședinței Secției judiciar penale prezidate de Adjunctul Procurorului General pe domeniul Judiciar din 05.07.2024
- Nota informativă a procurorului Nicolae Solomei din 04.04.2025.

Cu referire la carieră și cazierul disciplinar al procurorului:

Doamna Natalia Ciumac-Bordian a fost angajată ca procuror în organele procuraturii în anul 2008 (*Ordin nr. 1192- p/10.12.2008*).

Pe parcursul carierei, dna Ciumac-Bordian a deținut funcții de execuție, a fost încurajată de mai multe ori.

Proceduri sau sancțiuni disciplinare nu a avut.

Constatarea colegiului de disciplină și etică:

În cadrul ședinței de examinare a procedurii disciplinare, Colegiul a admis pentru susținerea sesizării, reprezentantul Procuraturii Generale, procurorul-șef interimar al Secției judiciar-penale, Sergiu Bursacovschi.

Din cadrul Inspecției Procurorilor, în ședința Colegiului a participat inspectorul Miron Constantin.

Fiind înștiințată legal despre data ședinței Colegiului de disciplină și etică, procurorul Natalia Ciumac-Bordian, prin cererea depusă la 05.06.2025 în adresa Colegiului, a solicitat examinarea cauzei disciplinare în absența sa, din motiv că la 06.06.2025 se afla în concediu anual de odihnă, însă a indicat că vina în comiterea faptelor ce stau la baza procedurii disciplinare o recunoaște, însă faptele nu le-a săvârșit intenționat, motiv pentru care solicită aplicarea unei sancțiuni disciplinare cât mai blânde.

Colegiul, audiind poziția reprezentantului autorului sesizării, a Inspecției și a procurorului vizat expusă în cererea recepționată prin e-mail, studiind materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, consideră că a fost probată indubitabil comiterea de către procurorul Natalia Ciumac-Bordian a abaterii disciplinare.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit că, abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare, cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice. Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. Astfel, Colegiul constată că, în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza verificării sesizării, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că, toate elementele unei abateri disciplinare menționate supra sunt întrunite în acțiunile/inacțiunile procurorului Natalia Ciumac-Bordian.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare a procurorului este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, în cadrul prezentei procedurii disciplinare, s-a stabilit cu certitudine faptul că procurorul în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, participând în calitate de acuzator de stat în instanța de judecată, în cauzele penale de învinuire a cet. Xxxxxx Xxxxxx în baza art. 264¹ Cod penal și Xxxxxx Xxxxxx în baza art. 264¹ Cod penal, nu a contestat sentințele ilegale pronunțate în privința acestora, încălcând în acest mod prevederile art. 53 alin. (1) pct. 9 Cod de procedură penală și prevederile pct. 21 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 „cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, deși în susținerile verbale, procurorul a solicitat inclusiv pedeapsa complementară – „cu anularea dreptului de a conduce”, iar instanța a motivat sentințele corespunzătoare, prin prisma art. 79 Cod penal – „*Aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege*” ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei.

În asemenea condiții, deși procurorul în ambele cauze penale, a solicitat în susținerile verbale aplicarea inculpațiilor atât a pedepsei principale, cât și a pedepsei complementare obligatorii, acționând cu o neglijență gravă, dând dovadă de o lipsă totală de profesionalism și consecvență, a acceptat motivarea instanței care a calificat circumstanțele cunoscute procurorului încă de la urmărire penală, de la momentul dezbaterilor judiciare, ca fiind circumstanțe excepționale, astfel că a concluzionat asupra legalității sentinței în privința lui XXXXXX XXXXXX, din 10.06.2024 și a legalității sentinței în privința lui XXXXXX XXXXXX din 18.12.2024.

În continuare, procurorul Natalia Ciumac-Bordian, nu a fost consecventă și s-a abătut de la obligațiunile de serviciu, lăsând fără contestare sentința pronunțată în privința inculpatului XXXXXX XXXXXX și sentința pronunțată în privința inculpatului XXXXXX XXXXXX, pe când această acțiune era obligatorie. Astfel, împotriva hotărârilor judecătorești ilegale, acuzatorii de stat au obligația de a declanșa, în condițiile legii, exercitarea căilor ordinare de atac. În corespundere cu prevederile art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Pe cale de consecință, procurorul era obligat să conteste sentințele din 10.06.2024 și din 18.12.2024, deoarece acestea erau ilegale și neîntemeiate, contraveneau jurisprudenței Curții Constituționale și recomandărilor Plenului Curții Supreme de Justiție.

Una din recomandările organismelor europene referitor la rolul Procuraturii în sistemul de justiție penală este ca procurorii ar trebui să se asigure că sistemul de justiție acționează cât mai repede și mai eficient posibil și să asiste instanțele în a lua decizii corecte¹.

Raportat la gradul de pericol social al faptelor incriminate inculpațiilor, dar și la conduita procurorului Natalia Ciumac-Bordian în cauzele penale menționate la faza de urmărire penală, dar și la faza dezbaterilor judiciare se apreciază ca fiind o acțiune inexplicabilă și neargumentată faptul necontestării sentinței din 10.06.2024 și respectiv a sentinței din 18.12.2024, mai ales în condițiile în care circumstanțele invocate de avocați (partea apărării) erau cunoscute procurorului încă de la faza dezbaterilor judiciare, astfel că ele nicidecum nu puteau fi calificate ca excepționale.

Referitor la consecința faptelor procurorului, Colegiul va accepta ca fiind prejudiciată imaginii Procuraturii prin faptul solicitării în dezbaterile judiciare a aplicării pedepsei complementare obligatorii de către procuror, și ulterior, necontestarea de către acuzator a sentințelor pronunțate de către instanță cu ignorarea acestei solicitări. În acest mod a fost diminuată încrederea publicului în serviciul procuraturii și în rolul ferm pe care trebuie să-l joace procurorul în cauzele penale.

O asemenea conduită se apreciază a fi o abatere semnificativă de la cele mai înalte standarde de profesionalism, neproportională cu gradul de pericol social pe care îl prezintă infracțiunile de conducere a mijloacelor de transport în stare de ebrietate, rolul Procuraturii fiind unul crucial în reliefarea unei practici judiciare uniforme mai ales în această categorie de cauze penale, care în prezent afectează grav societatea. În această parte a acuzației disciplinare se va reține ignorarea de către

¹ Recomandarea Rec(2000)19 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală, 06 octombrie 2000, paragraf 24

procurorul Natalia Ciumac-Bordian a prevederilor art. 53 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală – „(1) La examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul are următoarele atribuții: 9) declară apel sau, după caz, recurs privind latura penală și latura civilă a cauzei, le retrage în modul prevăzut de prezentul cod.”, a prevederilor pct. 21 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 „cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești” – „procurorii sunt obligați să studieze atent conținutul hotărârilor judecătorești pronunțate cu participarea lor. În caz dacă aceste hotărâri sunt ilegale sau neintemeiate, precum și în cazul aplicării unor pedepse neproporționale gravității infracțiunii săvârșite, ei le vor ataca cu apel / recurs în ordinea și modul stabilit de lege, expedind o copie a actelor indicate în procuraturile de circumscripție din raza de activitate a Curții de Apel competente să examineze apelul/recursul.”

Referitor la argumentul inspecției că procurorul Natalia Ciumac-Bordian ar fi ignorat inclusiv prevederile pct. 28 din Ordinul PG nr.2/21 din 02.01.2018, prin acțiunea sa de a nu indica în tabelul săptămânal sentința din 18.12.2024, Colegiul va ezita a reține această omisiune ca fiind o abatere disciplinară, având în vedere că actul normativ intern invocat (OPG nr. 2/21 din 18.12.2024) nu prevede această obligație ca fiind obligația exclusivă a procurorului acuzator, dar se referă la obligația generală care incumbă procuraturilor teritoriale și specializate („săptămânal, în ultima zi lucrătoare, până la ora 12:00, procuraturile teritoriale și specializate, vor expedia în Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată...”).

Un alt act care să prevadă obligația anume a procurorului Natalia Ciumac-Bordian de a prezenta Procuraturii Generale tabelul săptămânal al sentințelor Procuraturii Dondușeni, nu a fost prezentat Colegiului, or, dispoziția procurorului-șef al procuraturii teritoriale de repartizare a atribuțiilor de serviciu ar fi clarificat clar care este procurorul responsabil de prezentarea la timp a tabelului și veridicitatea datelor astfel prezentate, act care însă nu a fost prezentat.

Cu toate acestea, însăși procurorul a confirmat că avea obligația de a întocmi tabelul sentințelor Procuraturii Dondușeni în explicațiile scrise, suplimentând că omisiunea indicării sentinței din 18.12.2024 în privința lui XXXXXX XXXXXX a fost înlăturată de ea, ulterior, la prezentarea tabelului lunar pe luna decembrie și respectiv anual pe anul 2024, iar în tabelul săptămânal a omis să o indice din neatenție, din cauza volumului mare de lucru pe final de an. Raportat la aceste circumstanțe faptice, Colegiul nu poate reține vinovăția procurorului în omisiunea de a indica sentința din 18.12.2024 în tabelul săptămânal, reținând explicația procurorului referitor la volumul mare de lucru precum și la remedierea omisiunii, prin includerea sentinței respective în tabelul ulterior întocmit-lunar și anual.

Suplimentar, în aceste circumstanțe nu poate fi reținută consecința invocată de autorul sesizării a faptei disciplinare – denaturarea datelor statistice a Procuraturii, iar Colegiul va accepta explicațiile scrise ale procurorului în acest sens, mai ales că pe parcursul activității îndelungate a procurorului, alte obiecții la modul de completare a tabelului de evidență a sentințelor de către procurorul Natalia Ciumac-Bordian, nu au fost semnalate, aspect clarificat în ședința Colegiului.

Concomitent, Colegiul nu va reține ca fiind fapt stabilit în baza notei

procurorului ierarhic superior, alegația Inspecției (*pagina 2 din Decizia Inspecției*) precum că procurorul Natalia Ciumac-Bordian nu ar fi raportat procurorului-șef sentințele din 10.06.2024 în privința Xxxxxx Xxxxxx și din 18.12.2024 în privința Xxxxxx Xxxxxx, deoarece aceste circumstanțe nu rezultă din nota-informativă a procurorului-șef, așa cum invocă Inspecția. Conform Notei informative nr. 21d/25-605 din 04.04.2025 a procurorului N. Solomei, care exercita funcția de procuror-șef în perioada pronunțării sentințelor, s-a indicat expres că acesta *nu își amintește* dacă procurorul Ciumac-Bordian i-a raportat sau nu sentințele nominalizate, iar chiar dacă și le-a raportat procurorul urma să se conformeze prevederilor pct. 21 din OPG nr.2/21 din 02.01.2018.

Clarificarea este importantă în vederea sublinierii laturii subiective cu care a acționat procurorul – neglijența gravă, deoarece conform descrierii Inspecției, s-ar contura o acțiune premeditată, intenționată și repetată a procurorului Ciumac-Bordian de a nu raporta sentințele procurorului-ierarhic superior și de a nu le contesta (intenția), fapt care însă nu a fost probat în ședința Colegiului. Colegiul va reține în sarcina procurorului doar faptele cert stabilite și probate în ședință, cu participarea părților legal citate, iar răspunderea disciplinară a procurorilor nu va fi angajată în baza presupunerilor, deducțiilor sau a faptelor îndoielnice.

Încadrarea juridică:

Din perspectivă disciplinară, acțiunile procurorului în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, se încadrează în baza art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: *„îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a) și b) conform cărora:*

Procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii.

Circumstanțele agravante și atenuante:

Circumstanțe atenuante au fost identificate – recunoașterea abaterii disciplinare și săvârșirea pentru prima dată a unei fapte disciplinare, iar circumstanțe agravante, în legătură cu comiterea abaterilor disciplinare, nu au fost identificate.

Cu referire la sancțiunea disciplinară:

Potrivit prevederilor art.41 alin. (2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sancțiunea disciplinară se aplică procurorului proporțional cu *gravitatea abaterii disciplinare comise* și în funcție de *circumstanțele personale ale acestuia*.

Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Analizând în ansamblu materialele acumulate în cadrul verificării temeiurilor de tragere la răspundere a procurorii Natalia Ciumac-Bordian, Colegiul de disciplină și etică ajunge la concluzia că, acțiunile acesteia întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016, după indicii calificativi „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a) și b)”.

Concomitent, Colegiul de disciplină și etică va urmări ca sancțiunea disciplinară aplicată să fie eficientă, descurajatoare pentru ceilalți procurori, dar și să repare prejudiciul adus imaginii instituționale, prestigiului profesiei și încrederii publicului în serviciul procuraturii. Pe cale de consecință, referitor la individualizarea sancțiunii disciplinare, se va reține faptul că procurorul nu a săvârșit alte fapte disciplinare pe parcursul carierei, aceasta fiind prima procedură disciplinară intentată în privința sa, că aceasta a fost încurajată de mai multe ori pe parcursul carierei, iar faptele disciplinare investigate și pentru care s-a constatat abaterea disciplinară sunt de aceeași natură, săvârșite pe parcursul aceluiași an calendaristic, fapte care au fost recunoscute de către procuror în totalitate și în raport cu care și-a manifestat regretul. În acest context, sancțiunea disciplinară „*avertismentul*” se consideră a fi echitabilă, proporțională și suficientă faptelor disciplinare și carierei procurorului sancționat.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 6 alin. (3), 36-38, 38¹, 40-41, 50, 51 alin. (1) lit. a), 85 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.68 lit.a), pct.71, pct.74, pct.77, pct. 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A constata ca fiind comisă de către procurorul Natalia Ciumac-Bordian a abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, conform indicilor calificativi „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a) și b)”.

2. A aplica procurorului în Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, sancțiunea disciplinară **avertisment**.

3. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, Inspekția procurorilor sau procurorul vizat în hotărâre, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia. Termenul de 5 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului devin irevocabile.

Președinte al
Colegiului de disciplină și etică

semnat

Alexandru LOZAN